

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
HAYVAN DENEYLERİ YEREL ETİK
KURULU

EĞİTİM AMACIYLA DENEY HAYVANI KULLANMA PROTOKOLÜ

Rodentler, tavşan, kedi, köpek, çiftlik hayvanları, primatlar, vb.

BAŞVURU TARİHİ:	PROJE KABUL NO:
PROGRAMIN BAŞLIĞI:	

A. İDARİ BİLGİ

YÜRÜTÜCÜ:	TC NO:
E-POSTA: @omu.edu.tr	MOBİL TEL NO:
KURUM:	İÇ HAT TEL NO:

BAŞVURU TÜRÜ

YENİ BAŞVURU
DEĞİŞİKLİK (Onay No:)
DEĞİŞİKLİK OLMADAN TEMDİT (Onay No:)

PROGRAMDAKİ ÖĞRETİM ELEMANLARI (YÜRÜTÜCÜ DIŞINDAKİLER)

SIRA	ÜNVAN	ADI SOYADI	TC NO	KURUMU
1				
2				
3				
4				
5				

CANLI HAYVAN İLE ÇALIŞACAK SERTİFİKA SAHİBİ ÖĞRETİM ELEMANLARI

SIRA	ADI SOYADI	TC NO	SERTİFİKA ALINDIĞI YER, YIL VE
1			
2			
3			
4			

VERİLECEK PROGRAMIN DÖNEMİ VE ÖĞRENCİ SAYISI

PROGRAMIN TÜRÜ

GÜZ DÖNEMİ
BAHAR DÖNEMİ
YAZ DÖNEMİ
TARİHİNDEN TARİHİNE
DİĞER:
ÖĞRENCİ SAYISI:

LİSANS
YÜKSEK LİSANS
DOKTORA
EĞİTİM KURSU
TIPTA UZMANLIK
STAJ/ROTASYON
DİĞER

PROJE YÜRÜTÜCÜ/ARAŞTIRICI TAAHHÜTNAMESİ

- Bu projede tanımlanan çalışmayı, yukarıda kimlikleri belirtilen araştırmacılar ile gerçekleştireceğimi, ekip dışında başka kişileri HADYEK ten izin almadan iştirak ettirmeyeceğimi, çalışmanın başından sonuna kadar başkaları ile paylaşmayacağımı ve yayın haline dönüştürüldüğünde yukarıda belirtilen katkı sırasına göre yayınlanmasını sağlayacağımı veya katkıda bulunanların rızaları dahilinde sıralama yapacağımı,
- Üniversitemiz WEB sayfasında güncel hali yayınlanan, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Hayvan Deneyleleri Yerel Etik Kurulu Yönergesine uygun olarak çalışacağımı,
- Onay alınmış Projede, belirtilen Deneyle Hayvanlarını Kullanım/Müdahale Yetkinliği olmayanların müdahalesine izin vermeyeceğimi ve sağlığını etkileyen her hangi bir işlem yaptırmayacağımı,
- Proje sürecinde işlemlerde ve çalışma ekibinde yapılacak değişiklikler için HADYEK'e izin başvurusunda bulunacağımı ve onay gelinceye kadar çalışmalarını durduracağımı,
- Proje onay tarihinden itibaren her 6(altı) ay sonrasında HADYEK'e gelişim raporu vereceğimi, sahipli klinik hayvan kullanımını için bilgilendirilmiş onam formlarını rapor ekinde ileticeğimi
- Proje bitim tarihini müteakiben 3 ay içerisinde çalışma sonucunu HADYEK'e bildireceğimi,
- Bu Proje süresince, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Hayvan Deneyleleri Yerel Etik Kurulu Yönergesinde yer alan etik ilkelerle uyuşmayan veya beklenmeyen ters bir etki veya olay olduğunda derhal Yerel Etik Kurul'a bildireceğimi,
- Bu projede yer alan ben ve diğer çalışmacıların İslak imzalı Taahhüt formlarını proje süresince saklayacağımı ve denetim sırasında göstereceğimi,
- Yukarıda istenilenleri yerine getirmediğim takdirde HADMEK tarafından belirlenen İdari para cezasının doğrudan maaşımdan kesilerek tahsil edilmesini Kabul ve taahhüt ederim.

Yürütücü Araştırmacı
ONAYLIYORUM

B. PROGRAM HAKKINDA BİLGİ

PROGRAMIN AMACI: (Lütfen sadece amacı en fazla 100 kelime ile belirtiniz ve bu bölümün, uzman olmayan kişilerce de okunacağını unutmayınız)

PROJENİN ÖNEMİ ve YERİ: (Projenin getireceği yenilikler ve sonuçları, bunların uygulanabilirliği, vb. konularının literatürdeki yeri. Toplamda 500 kelimeyi geçmeyecek şekilde düzenleyiniz)

MATERYAL VE METOD (Demonstrasyon veya pratik uygulamada yapılacaklar. Hayvanlarda uygulanacak olan işlemleri gerekçeli ve detaylı olarak belirtiniz)

HİPOTEZ VE PROGRAM SONUCUNDA BEKLENENLER

LİTERATÜR LİSTESİ: (En az üç adet Dergi yazım formatında)

C. UYGULAMA BİLGİSİ

BAŞLAMA TARİHİ:	BİTİŞ TARİHİ:	SÜRE:
PROGRAMIN UYGULAMA YERİ:		
OMÜ DEHAM OMÜ DEHAM DIŞI DENEY HAYVANLARI AŞAĞIDA BELİRTİLEN ADRES (LER)E GÖTÜRÜLECEKTİR. GÖTÜRÜLEN YERDE AŞAĞIDA BELİRTİLEN FARKLI İŞLEM YAPILACAKTIR. HAYVANININ CANLI OLARAK GÖTÜRÜLDÜĞÜ YERDE AŞAĞIDA BELİRTİLEN SÜRE TUTULACAKTIR.		
ADRES(LER):		
İŞLEM(LER):		
SÜRE(LER):		
HAYVAN İLE YAPILACAK ÇALIŞMA (UYGUN SEÇENEKLERİ İŞARETLEYİNİZ)		
TEMEL MANÜPLASYONLAR (TUTUŞ, ENJEKSİYON, KAN ALMA TEKNİKLERİ) EDİMSSEL TEPKİ / ŞARTLAMA ÇALIŞMALARI CERRAHİ OPERASYON TEKNİKLERİ (MİKROCERRAHİ DAHİL) FERTİLİZASYON TEKNİKLERİ ORGAN İZOLE ETME TEKNİKLERİ (BİYOPSİ DAHİL) IN VİVO DENEYLER IN SİTU DENEYLER DİĞER: TANIMLAYINIZ :		
BU ÇALIŞMA İÇİN CANLI HAYVAN KULLANMAK GEREKLİDİR. ÇÜNKÜ:		
İNCELENEN SÜREÇLERİN KARMAŞIKLIĞI NEDENİYLE DAHA BASİT SİSTEMLERDE OLUŞTURULMASI VE MODEL KURULMASI OLANAKSIZDIR. İNCELENECEK SİSTEMİN, CANLI OLMAYAN MODELLERDE TAKLİT EDİLEBİLMESİ İÇİN YETERLİ BİLGİ BİRİKİMİ YOKTUR. PREKLİNİK ÇALIŞMALARDA, İNSAN ÜZERİNDE DENENMEDEN ÖNCE CANLI HAYVAN ÜZERİNDE DENEY YAPMAK ZORUNLUDUR. NESLİ TÜKENMEKTE OLAN YERLİ GEN KAYNAKLARININ KORUNMASI AMAÇLANMIŞTIR. BİR YEMİN BİYOLOJİK DEĞERİNİ ORTAYA KOYMAK AMAÇLANMIŞTIR. ÜRÜN ELDE ETMEK VE HAYVANLARIN VERİM ARTIŞI HEDEFLENMİŞTİR. DİĞER:		

BU HAYVAN TÜRÜ ÖZELLİKLE SEÇİLMİŞTİR. ÇÜNKÜ :

DAHA ÖNCE ELDE EDİLEN VERİLERLE KARŞILAŞTIRILABİLEN GENİŞ VERİTABANLARI BULUNMAKTADIR. ÖNERİLEN TÜRÜN ANATOMİK VE FİZYOLOJİK ÖZELLİKLERİ BU ÇALIŞMA İÇİN YEGANE UYGUN MODELDİR. ÖNERİLEN TÜR, BU ÇALIŞMANIN YAPILABİLMESİ İÇİN UYGUN DOKU, BOYUT VE ANATOMİYE SAHİP VE FİLOGENETİK OLARAK EN DÜŞÜK OLANIDIR. BU TÜR, İNSANDAKİ DURUMU SİMÜLE ETMEK İÇİN ÇOK UYGUN BİR FİZYOLOJİK MODEL OLUŞTURMAKTADIR. BU DERSİN KÖKEN ALDIĞI ÖNCEKİ ÇALIŞMALARDA DA AYNI TÜR KULLANILMIŞTIR. İNSAN BESLENMESİNDE TÜKETİM ALIŞKANLIKLARI GÖZ ÖNÜNE ALINMIŞTIR. DENENECEK OLAN YEM MATERYALİ İÇİN EN UYGUN TÜR OLDUĞU İÇİN. BU TÜR ÇALIŞMA İÇİN EN EKONOMİK VE KOLAY TEMİN EDİLEBİLİR OLDUĞU İÇİN. BU TÜRÜN AŞAĞIDA BELİRTİLEN ÖZELLİKLERİ ÇALIŞMA İÇİN EN UYGUN SEÇİMDİR. DİĞER:

HAYVAN SAĞLAMA VE BARINDIRMA BİLGİLERİ

OMÜ DENEY HAYVANLARI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ (DEHAM) BİR YASAL ÜRETİCİDEN TEMİN EDİLECEKTİR. DERSLERE BAŞLANDIĞINDA BELGELENDİRİLECEKTİR: YABAN ORTAMDAN İZOLE EDİLECEKTİR BİR BAŞKA ÇALIŞMADAN ARTMIŞTIR. BAĞIŞ OLARAK ALINACAKTIR. KOLONİ İÇİNDE ÜRETİLECEKTİR. AÇIKLAMA:

KISITLAMA (HİÇBİR KISITLAMA UYGULANMAYACAKSA, RUTİN SEÇENEĞİNİ İŞARETLEYİNİZ)

RUTİN
RUTİN DIŞI
KISITLAYICI CİHAZ KULLANIMI*VARSA
HAYVANLARIN KISITLANDIĞI SÜRE : DAKİKA/SAAT
KISITLAYICI CİHAZ İÇİNDE İZİN VERİLEN HAREKETLER:
KISITLI HAREKET
NORMAL POSTURAL POZİSYON DEĞİŞTİRME
KISITLI POSTÜRAL POZİSYON DEĞİŞTİRME
HİÇBİR HAREKETE İZİN VERİLMİYOR

*RUTİN DIŞI KISITLAYICI CİHAZ KULLANIMININ GEREKÇELERİ, HAYVANDA ORTAYA ÇIKABİLECEK İSTENMEYEN DAVRANIŞ, SAĞLIK VE İYİLİK HALİ DEĞİŞİKLİKLERİ, HAYVANIN KISITLAYICI KOŞULLARA UYUM GÖSTERMESİ İÇİN YAPILANLARI VE HAYVANIN KISITLAYICI KOŞULLAR ALTINDA İZLENME SIKLIĞI NE OLACAKTIR? AÇIKLAYINIZ:

ÖZEL BARINMA, KOŞULLAMA, DİYET VE DİĞER DURUMLAR

HİÇBİR ÖZEL KOŞUL UYGULANMAYACAKTIR

DENEYLERDE AŞAĞIDA BELİRTİLEN UYGULAMALAR YAPILACAKTIR (GEÇERLİ OLANLARI İŞARETLEYİNİZ)

UZUN SÜRELİ YÜKSEK/DÜŞÜK SICAKLIĞA MARUZ BIRAKILMA

UZUN SÜRELİ STANDART DIŞI NEMLİLİK/KURULUK ALTINDA BIRAKILMA

UZUN SÜRELİ STANDART DIŞI ATMOSFERİK BASINCA MARUZ BIRAKILMA

UZUN SÜRELİ STANDART DIŞI ATMOSFERDE TUTULMA

STANDART DIŞI KAFESTE BARINDIRMA

UZUN SÜRELİ STANDART DIŞI IŞIK-KARANLIK SİKLUSSUNDA TUTULMA

12 SAATTEN DAHA UZUN SÜRE SUSUZ BIRAKMA

24 SAATTEN DAHA UZUN AÇ BIRAKILMA (GEVİŞ GETİREN HAYVANLAR İÇİN 48 SAAT)

DİĞER. AÇIKLAYINIZ:

HAYVAN GRUPLARINDA UYGULANACAK İŞLEMLER

Uygulamalara ilişkin gerekli gördüğünüz açıklamaları ek olarak verebilirsiniz. Eğer uygulama aynı hayvana birden fazla seansta uygulanacak cerrahi işlemleri gerektiriliyorsa en az bir literatür eklemeniz gereklidir.

ÖĞRENCİ
GRUBU
BAŞINA
HAYVAN
ADEDİ

ÖĞRENCİ
GRUP
SAYISI

ÇALIŞILAN
TOPLAM
HAYVAN
SAYISI

PROGRAMDA KULLANILACAK TOPLAM HAYVAN SAYISI

CANLI HAYVANDA KULLANILACAK SEDATİF ANALJEZİK, ANESTEZİK VE FARMAKOLOJİK AJANLAR İLE DENEYSEL AMAÇLI KULLANILACAK KİMYASAL/BİYOLOJİK MADDELER

AJAN/ MADDELER	DOZ	HACİM	VERİLİŞ YOLU	VERİLİŞ SIKLIĞI

ANESTEZİ DERİNLİĞİNİN İZLENMESİ VE SIKLIĞI (UYGUN SEÇENEKLERİN TÜMÜNÜ İŞARETLEYİNİZ)

PARMAK KISTIRMA YANITLARI
PALPEBRA YA DA KORNEA REFLEKSİ (RODENTLER
İÇİN UYGUN DEĞİLDİR)
İSKELET KASI TONUSU İZLENMESİ
SOLUNUMUN İZLENMESİ
DİĞER. AÇIKLAYINIZ :

HER 2-3 DAKİKADA BİR
HER 4-5 DAKİKADA BİR
DİĞER.....DAKİKA. AÇIKLAYINIZ:

AĞRI VE SEDASYONUN İZLENMESİ SIKLIĞI

NORMAL HALİNDEN FARKLI DAVRANIŞLAR,
DOKUNULMASINI İSTEMEME SAKLANMA,
ANORMAL VÜCUT DURUŞLARI HAREKETSİZ YATMA,
SÜREKLİ POZİSYON DEĞİŞTİRME, AŞIRI YALANMA
BAĞIRMA, AĞLAMA, İNLEME, HUZURSUZLUK VE
AGRESİF DAVRANIŞLAR
AŞIRI SALYA KALP ATIŞINDA ARTIŞ, VÜCUT ISISINDA
ARTIŞ, SOLUNUMUN HIZLANMASI, SIK VE YÜZEYSEL
SOLUNUM, GÖZBEBEĞİNDE BÜYÜME
DİĞER. AÇIKLAYINIZ :

HER 10-15 DAKİKADA BİR
HER 20-30 DAKİKADA BİR
DİĞER.....DAKİKA. AÇIKLAYINIZ:

SAĞLIK PARAMETRELERİ**İZLENECEK OLASI DEĞİŞİKLİKLER (UYGUN ŞIKLARI İŞARETLEYİNİZ)**

VÜCUT AĞIRLIĞININ % 'İ KADAR KİLO KAYBI
ÖLÜM
DAVRANIŞ DEĞİŞİKLİKLERİ. AÇIKLAYINIZ:
GIDA/YEM VE SU ALIMINDA AZALMA
ENFEKSİYON
ABSE
DEHİDRATASYON
MALNÜTRİSYON
GENEL GÜÇSÜZLÜK
DİYARE
KONSTİPASYON YA DA İLEUS
KONVÜLSİYON

KOMA
DİSPNE
HİPOTERMİ
HİPERTERMİ
CİLT DEĞİŞİKLİKLERİ
PAREZİ/PARALİZİ
ATAKSİ
İNKONTİNANS
DİÜREZ
DİĞER. AÇIKLAYINIZ:
HİÇBİRİ

SAĞLIK DEĞİŞİKLİKLERİNİ TAKİP ETME YÖNTEMLERİ (UYGUN ŞIKLARI İŞARETLEYİNİZ)

TARTI. SIKLIĞINI YAZINIZ:
DAVRANIŞ, AKTİVİTE VE POSTÜR KONTROLÜ
LOKALİZE AĞRI YA DA RAHATSIZLIK AÇISINDAN GÖZLEME
İŞLEM YAPILAN BÖLGENİN YAPIŞIKLIKLAR, AKINTI, KIZARIKLI"YA DA ŞİŞME AÇISINDAN İZLENMESİ
HAYVANIN HAREKET KABİLİYETİNDE MEYDANA GELEN AZALMALAR
GÜNLÜK GIDA/YEM VE SU TÜKETİMİNİN İZLENMESİ
DİĞER. TANIMLAYINIZ:

SAĞLIK DEĞİŞİKLİKLERİNİ SAPTAYACAK GÖZLEMLERİN SIKLIĞI (SADECE BİR ŞIKKI İŞARETLEYİNİZ)

GÜNDE BİR DEFA
GÜNDE İKİ DEFA
İKİ GÜNDE BİR

HAFTADA İKİ DEFA
HAFTADA BİR
DİĞER. TANIMLAYINIZ:

HAYVANLARIN EĞİTİM PROTOKOLÜNDEN ÇIKARILMA ÖLÇÜTLERİ (Varsa Belirtiniz)

VETERİNER HEKİMİN UYGUN GÖRMESİ (ETİK-VİCDANİ NEDENLER)
VÜCUT AĞIRLIĞININ %15'İNDEN FAZLA KİLO KAYBI
DÜZGÜN YÜRÜYEMEME
DÜZGÜN GIDA/YEM VE SU ALMAMA
UYARANLARA BELİRGİN DERECEDE AZALMIŞ YANIT VERME
DİĞER. TANIMLAYINIZ:

EĞİTİMİN SONLANDIRILMASI, DENEYDEN ÇIKAN HAYVANLARIN AKİBETİ VE ATIK YÖNETİMİ

DENEY/EĞİTİM YAPILMADAN YA DA TEDAVİ UYGULANMADAN ÖNCE ÖTENAZİ YAPILACAKTIR.
DENEY/EĞİTİM SIRASINDA BELLİ BİR SÜRE YAŞATILIP, ÖTENAZİ YAPILACAKTIR: (SAAT/GÜN/AY)
DENEY/EĞİTİM BİTİMİNDE ÖTENAZİ YAPILACAKTIR.
ÖZGÜL BELİRTİLERİN ORTAYA ÇIKMASINDAN SONRA ÖTENAZİ YAPILACAKTIR. AŞAĞIDA AÇIKLAYINIZ:
DENEY/EĞİTİM HAYVANI VASIFLARINI KAYBEDERSE ÖTENAZİ YAPILACAKTIR.
GENEL DURUM KÖTÜLEŞİRSE ÖTENAZİ YAPILACAKTIR. TANIMLAYINIZ:
DENEYSEL İŞLEMLERDEN SONRA HAYVAN KENDİLİĞİNDEN ÖLÜNCEYE KADAR BEKLENECEKTİR.
DENEY/EĞİTİM/ARAŞTIRMA SONUNDA ÇİFTLİK/KESİM HAYVANI OLDUĞUNDAN KESİLECEKTİR.
YENİ VEYA DEVAM EDEN BAŞKA BİR ÇALIŞMA İÇİN YAŞATILACAK/ÜRETİLECEK/TÜKETİME SUNULACAKTIR.
YAŞATILACAK, YENİLENECEK LABORATUAR ANALİZLERİ İÇİN KULLANILACAKTIR.
TEDAVİ EDİLECEK/YAŞATILACAK/SERBEST BIRAKILACAK/SATILACAK/SAHİBİNE TESLİM EDİLECEKTİR.
ÖLÜ HAYVANLAR (TIBBİ, ENFEKTE VE PATOLOJİK ATIK KABUL EDİLEREK) BELEDİYEYE TESLİM EDİLECEKTİR.
ÖLÜ HAYVANLAR ÇALIŞMA ÜNİTESİNE BIRAKILACAK VE ATIKLARIN KALDIRILMASININ BEDELİ ÖDENECEKTİR.

ÖTENAZİ YÖNTEMİNİ BELİRTİNİZ

YÜKSEK DOZ ANESTEZİK
ANESTEZİ/TRANKİLİZAN ALTINDA DEKAPİTASYON
ANESTEZİ/TRANKİLİZAN ALTINDA SERVİKAL DİSLOKASYON
CERRAHİ SIRASINDA EKSANGUİNASYON (KANSIZ BIRAKMA)
BAŞ BÖLGESİNE DARBE (SADECE BALIKLARDA)
KARBON DİOKSİT SOLUTMA
DİĞER

D. RİSK VE SORUNLAR

ÇALIŞMA SIRASINDA KULLANILACAK AJANLARA BAĞLI ORTAYA ÇIKABİLECEK OLASI RİSKLER: (RADYOLOJİK, TOKSİKOLOJİK, MİKROBİYOLOJİK VB VARSA BELİRTİNİZ)

MİKROBİYOLOJİK KONTAMİNASYON RİSKİ. TANIMLAYINIZ:
KANSEROJEN MADDELER. SIRALAYINIZ:
RADYOİZOTOPLAR. SIRALAYINIZ:
BİYOLOJİK TOKSİNLER. SIRALAYINIZ:
ANTİNEOPLASTİK/SİTOTOKSİK AJANLAR. SIRALAYINIZ:
DİĞER AJANLAR. SIRALAYINIZ (YOKSA BELİRTİNİZ) :
DİĞER RİSK FAKTÖRLERİ. SIRALAYINIZ (YOKSA BELİRTİNİZ)

E. BÜTÇE BİLGİ

KATEGORİ	MİKTAR	DESTEK VEREN KURULUŞ
HAYVAN TEMİNİ		
HAYVAN BAKIMI		
ÇALIŞMANIN GERÇEKLEŞMESİ İÇİN SARF MALZEMESİ		
ÇALIŞMANIN ANALİZİ İÇİN SARF MALZEMESİ		
ÇALIŞMANIN DESTEĞİ İÇİN BAŞVURULMASI PLANLANAN KURULUŞ(LAR):		
OMÜ PROJE YÖNETİM OFİSİ	BAŞVURU TARİHİ:	
TÜBİTAK	BAŞVURU TARİHİ:	
DİĞER (BELİRTİNİZ)		
A.	BAŞVURU TARİHİ:	
B.	BAŞVURU TARİHİ:	

F. EKLER

EKLENECEK DOSYALAR (Hatırlatma içindir. FORM02 ile birlikte gönderilecektir.)

PROGRAMDA HAYVANLA ÇALIŞACAKLARIN DENEY HAYVANLARI KULLANIM/MÜDAHALE YETKİNLİK BELGESİ
ÇALIŞMAYA TEMEL TEŞKİL EDEN EN AZ 3 LİTERATÜR DİJİTAL (PDF) SUNUMU
DEHAM DA KULLANILACAK DENEY HAYVANI VE BAKIMI ÜCRETİ PROFORMA FATURASI
DERS İÇERİĞİ
PERSONEL YETERLİLİK BELGELERİ
UYGULAMA BİLGİ FORM(LARI)
DİĞER (AÇIKLAYINIZ):